

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Vinter 2024/2025
Institution	HF og VUC Vest, Esbjerg og omegn
Uddannelse	HF2
Fag og niveau	Kultur og samfundsfag
Lærer(e)	Sara Tengstedt Christiansen (rel og his) og Steffan Bøgelund Søbye (samf)
Hold	13A

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Fællesfagligt forløb: Grønland
Titel 2	Fællesfagligt forløb: Israel-Palæstina
Titel 3	Fællesfagligt forløb: USA
Titel 4	Samfundsfag: Dansk økonomi og velfærd
Titel 5	Samfundsfag: Ungdomsliv
Titel 6	Religion: Buddhisme
Titel 7	Religion: Islam
Titel 8	Historie: Fra krig til krig
Titel 9	Historie: Dansk historie og identitet

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Fællesfagligt forløb: Grønland
Indhold	<p style="text-align: center;">Samfundsfag</p> <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none">• identitetsdannelse og socialisering• Sociale og kulturelle forskelle• -politiske partier i Danmark og politiske ideologier• -politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene• Politiske beslutninger i Danmark i en global sammenhæng• velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund• kvantitativ og kvalitativ metode. <p>.</p> <p><u>Grønland – Historie, samfund, religion</u> – kapitlerne ”samfundsfag” og ”identitet”.</p> <p><u>Mærkesager - Grønlandske partier</u></p> <p>https://samfcsystem.dk/?id=220#c809></p> <p>Supplerende materiale</p> <p><u>Hvorfor vil alle have en bid af Grønland?</u></p> <p><i>Fra</i> <https://ekstrabladet.dk/nyheder/politik/danskpolitik/loekke-klar-med-16-milliarder-til-groenlandske-lufthavne/7301018?ilc=c></p> <p><i>Fra</i> <https://sermitsiaq.ag/node/204900></p> <p><u>Alt kan ske, når der skal tælles til 16 i grønlandsk politik - Altinget: Arktis Magtskifte på vej: Venstrefløjpartiet IA vinder Grønlands valg (berlingske.dk)</u></p> <p><u>Grønland vælger ny regering i protest mod kontroversiel minedrift — Arbejdsliv i Norden</u></p> <p>https://stat.gl/publ/da/gf/2020/pdf/Gr%C3%B8nland%20i%20tal%202020.pdf</p> <p><i>Fra</i> <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/ny-plan-skal-hjaelpe-groenlands-boern-ud-af-mistrivsel-og-overgreb></p> <p>a https://www.statistikbanken.dk/STRAF20 '3900 Nuuk (1:8)'</p>

<https://www.dr.dk/dr-laer/mediebiblioteket/3900-nuuk-18>

'3900 Nuuk (2:8)'

<https://www.dr.dk/dr-laer/mediebiblioteket/3900-nuuk-28>

'3900 Nuuk (3:8)'

<https://www.dr.dk/dr-laer/mediebiblioteket/3900-nuuk-38>

'3900 Nuuk (4:8)'

<https://www.dr.dk/dr-laer/mediebiblioteket/3900-nuuk-48>

'3900 Nuuk (5:8)'

<https://www.dr.dk/dr-laer/mediebiblioteket/3900-nuuk-58>

'3900 Nuuk (6:8)'

<https://www.dr.dk/dr-laer/mediebiblioteket/3900-nuuk-68>

'3900 Nuuk (7:8)'

<https://www.dr.dk/dr-laer/mediebiblioteket/3900-nuuk-78>

'3900 Nuuk (8:8)'

<https://www.dr.dk/dr-laer/mediebiblioteket/3900-nuuk-88>

[De unge grønlandere | Se online her | DRTV](#)

Episode 3.

[https://europas-](https://europas-lande.dk/dan/Lande/Gr%C3%B8nland/Erhverv%20og%20%C3%B8konomi/%C3%98konomi/Sv%C3%A6r/)

[lande.dk/dan/Lande/Gr%C3%B8nland/Erhverv%20og%20%C3%B8konomi/%C3%98konomi/Sv%C3%A6r/](https://europas-lande.dk/dan/Lande/Gr%C3%B8nland/Erhverv%20og%20%C3%B8konomi/%C3%98konomi/Sv%C3%A6r/)

<https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/bagtal/2018/2018-03-16-danmarks-vareimport-fra-groenland-er-praeget-af-fisk-og-havdyr>

Lynge, Nauja. Jeg forstår godt grønlandernes trang til at blive fri fra Danmark og danskerne. *JyllandsPosten*. D. 23.10.2021. <https://jyllands-posten.dk/debat/kommentar/ECE13395557/jeg-forstaar-godt-groenlaendernes-trang-til-at-blive-fri-fra-danmark-og-danskerne/>

Religion:

Augustensen, Rasmus og Krister Hansen. *Grønland - historie, samfund og religion*. Hele kapitlet - Religion samt kapitlet om identitet.

Tekster i bogen:

- Solen og Månen
- Havets Moder

Supplerende:

Myten om den grønlandske havkvinde Sassumap Arnaa, *Air Greenland*.

<https://www.youtube.com/watch?v=zSSrtOYIK0A>

Historien om Grønland og Danmark: Mødet. DR. 2022.

Søndergaard, Britta. Grønlændere er et af de mest troende folk i verden. *Kristligt Dagblad*. D. 8.11.18.

Egede, Niels. En kort og infoldig Beskrivelse over Grønland, 1769, (udh) H. Ostermann, Meddelelser om Grønland, Bind 120, Gengivet fra L. Brandstrup: Eskimoerne, Gyldendal, Kbh. 1975, s. 16. (Opsat med ny retskrivning)

Hans Egede. En kvindelig Angakkoq afsløres og straffes. *Relationer fra Grønland, 1721-36 (udg) Louis Bobé, Meddelelser om Grønland, Bind 54, Kbh. 1925, s. 206 under året 1728*

Podcast: Under huden, episode 2 – De Hævngerrige ånder. <https://kortlink.dk/2r8b2>

Historie:

Kernestof:

Grundbog: Grønland, Historie, Samfund, Religion, System - Historiekapitlet + afsnittet ”identitetsdannelse i Grønland”

Kilder:

- Hans Egede: Om grønlandernes ægteskab, seksualmoral og børneopdragelse fra ”Det gamle Grønlands nye Perustration”. 1741 s. 63. ”Lampeslukningslegen”. Her i forenklet og moderniseret sprogbrug). Hentet fra: EMU.dk Rigsfællesskabet
- Hans Egede. En kvindelig Angakkoq afsløres og straffes. *Relationer fra Grønland, 1721-36 (udg) Louis Bobé, Meddelelser om Grønland, Bind 54, Kbh. 1925, s. 206 under året 1728*
- Thiesen, Helene (2011). Tekstuddrag fra *For Flid og God Opførelse*. Forlaget Milik.
- Egede, Niels. En kort og infoldig Beskrivelse over Grønland, 1769, (udh) H. Ostermann, Meddelelser om Grønland, Bind 120, Gengivet fra L. Brandstrup: Eskimoerne, Gyldendal, Kbh. 1975, s. 16. (Opsat med ny retskrivning).

Supplerende:

Historien om Grønland og Danmark: Mødet DR. Episode 1. 2022.

Historien om Grønland og Danmark: Det nye Grønland. Episode 4. 2022.

Omfang	Samfundsfag: 7 lektioner a 90 minutter plus 2 x 90 minutter til synopsis. Religion: 6 lek.a. 90 min. samt 180 min stil synopsis Historie: 6 lek. a 135 min samt 135 min til synopsis.
Særlige fokuspunkter	<p style="text-align: center;">Samfundsfag</p> <p>Faglige mål</p> <p>anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande</p> <ul style="list-style-type: none">– formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof– forklare på hvilken måde fagene kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger– redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng– reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur– diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier– anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af sammenhænge af kulturel og samfundsmæssig art i Danmark i samspil med omverdenen– sætte religionerne og deres virkningshistorie i relation til udvalgte aspekter af dansk, europæisk og global kultur og tænkning– undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med brug af begreber samt kvalitative og kvantitative data. <p>Metode</p> <p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none">– kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale– gennemføre en mindre empirisk undersøgelse– formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi– argumentere for et synspunkt på et fagligt grundlag og kunne indgå i en faglig dialog– kunne indgå i en demokratisk debat og diskutere konsekvenserne af forskellige synspunkter. <p>Faglige begreber/modeller/teorier</p> <ul style="list-style-type: none">- Begreb Forklaring- Rigsfællesskab- Selvstyreloven

- Det politiske kompas og partiernes placering i det
- Naalakkersuisut.
- Formand
- Inatsisartut
- Parlamentarisk demokrati
- Stat - marked - civilsamfund
- Traditionelle samfund
- Moderne samfund
- Senmoderne samfund
- Identitet i det senmoderne samfund
 - - Adskillelse af tid og rum
 - - Udlejring af sociale relationer
 - - Øget refleksivitet
 - - Den kulturelle frisættelse og formbarheden
 - - Ziehes tre orienteringsmekanismer
 - - Accelerationssamfundet
 - -
- Identitets niveauer
 - - Personlig identitet
 - - Gruppeidentitet
 - - Kulturel identitet
 - - National identitet
 -
- Socialisering
 - - Primær
 - - Sekundær
 - - tertiær

	<p>Religion:</p> <ul style="list-style-type: none">- udvalgte sider af yderligere én religion- etiske, herunder religionsetiske, problemstillinger- religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid- religionsfaglige metoder. <p>Historie</p> <ul style="list-style-type: none">- Grønlands historie i hovedtræk/lang linjer, med fokus på Danmarks og Grønland efter Hans Egede kom til Grønland.- Historiebrug og historiebevidsthed blandt grønlændere i dag.- Kildekritik og kildeanvendelse- Grønlandsk identitet i et historisk perspektiv- Imperialisme og kolonialisme- Identitet- Dansk politiks påvirkning på Grønlands kultur, økonomi og historie.- Historiebrug.
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none">- Tavleundervisning- Kursistoplæg- Gruppearbejde- Forløbet er afsluttet med synopsis træning og fremlæggelser- CL øvelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Fællesfagligt forløb: Israel-Palæstina
Indhold	<p style="text-align: center;">Samfundsfag</p> <p style="text-align: center;">Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none">• identitetsdannelse og socialisering• Sociale og kulturelle forskelle• -politiske partier og politiske ideologier<ul style="list-style-type: none">-politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene• -politiske beslutninger i Danmark i en global sammenhæng• kvantitativ og kvalitativ metode.• . <p style="text-align: center;">https://ip-nu.systeme.dk/?id=1532></p> <p style="text-align: center;">https://udenrigspolitik.systeme.dk/?id=145></p> <p style="text-align: center;">https://www.information.dk/moti/2023/10/krigen-gaza-foert-ny-virkelighed-overblik-nabostaternes-dilemmaer</p> <p style="text-align: center;"><i>ISRAELS POLITISKE SYSTEM - Fjerne Naboer</i></p> <p style="text-align: center;">1.5 Oprørsmodellen forklaret på 5 minutter Terror eller frihedskamp (systeme.dk),</p> <p style="text-align: center;">Hvilke regler gælder i krig? Krigens Regler Røde Kors (rodekors.dk)</p> <p style="text-align: center;">https://www.consilium.europa.eu/da/policies/fight-against-terrorism/></p> <p style="text-align: center;">https://www.dr.dk/nyheder/htm/baggrund/tema2001/terrorisme%20og%20terrorister/154.htm</p> <p style="text-align: center;">https://amnesty.dk/dokumentation-fra-amnesty-international-indgaar-i-historisk-sag-om-folkedrab-ved-den-internationale-domstol/</p> <p style="text-align: center;">https://www.dr.dk/nyheder/udland/israelske-bosaettere-skoed-mohammads-bror-og-far-da-de-hentede-de-doede-verden-har</p> <p style="text-align: center;">https://arbejderen.dk/udland/israel-optrapper-volden-paa-vestbredden-under-daekke-af-krigen-i-gaza/</p> <p style="text-align: center;">https://www.dr.dk/nyheder/udland/vi-flygter-paa-grund-af-frygt-fordi-ingen-beskytter-os-flere-palaestinensere-bliver-0</p>

Supplerende materiale

<https://www.dr.dk/nyheder/indland/krigen-mellem-israel-og-hamas-saetter-gang-i-demonstrationer-i-store-dele-af-danmark>

[Krig mellem Israel og Hamas | Hvorfor sker det her?](#)

: <https://politiken.dk/internationalt/art9570360/S%C3%A5dan-kan-fremtiden-se-ud-i-Israel-Pal%C3%A6stina>

<https://da.wikipedia.org/wiki/Mors>>

Fra wikipedia.com hvor stor er Gaza

<<https://videnskab.dk/kultur-samfund/hvorfor-angreb-hamas-og-hvorfor-netop-nu/>>

<https://eifo.dk/viden/videnshub/spaede-skridt-mod-forsoning-mellem-israel-og-saudi-arabien/>)

<https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/overblik-her-er-de-israelske-partier-der-er-vigtige-holde-oeje-med>>

<https://www.information.dk/udland/leder/2022/11/netanyahus-demokrati-paa-tegnebraettet>>

<https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/hamas-ser-7-oktober-massakre-som-forsvar-islams-helligdomme>>

<https://www.timesofisrael.com/poll-shows-soaring-support-for-hamas-in-west-bank-as-90-say-abbas-should-resign/>

<https://nyheder.tv2.dk/udland/2024-01-19-ekstremt-upopulaer-netanyahu-toner-rent-flag-og-gaar-imod-verdenssamfundet>

Undersøgelse blandt palæstinenserne om synet på forholdet til Israel og angrebet 7. oktober 2023

Historie:

Bender, Johan. "Palæstinaproblemet" (1999). Kapitel 3-7

- Kilde 22: Befolkningsudviklingen i Palæstina og Israel 1882-1967
- Kilde 12: Den Israelske uafhængighedserklæring 14. maj 1948
 - Kilde 5: Hussein MaMahon-aftalerne 1915-1916 s. 145
 - Kilde 6: Sykes-Picot aftalerne 1916 s. 147
 - Kilde 7: Balfour-erklæringen 2. nov 1917 s. 148

-

Verden efter 1914. Kap 11. Mellemøsten m. underkapitlerne:

- **Afkoloniseringen og den israelske problemstilling**
- **Ægypten, Palæstina og storpolitikken 1949-1995**
 - **De arabisk-israelske krige 1967 og 1973**

Supplerende:

Jerusalem – moderne by, gammel konflikt (episode 4) – CNN Original Series – DRTV.DK (38 min)

Video: Herbert Pundik om Israel og Palæstina-konflikten

<https://verdenerfter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=99>

Religion:

Madsen, Lene et al., kapitlet ”Jødedom” i *Grundbogen til Religion C*, Systime (i-bog) (Tekstboks og øvelser undladt)

Kilder fra bogen:

- ”Rulleskøjter på sabbat” tekst 1 og ”2. Mosebog 20. 8-11 og 35, 1-3” Tekst 4.)
 - ”Kiddush”.

Linke, Brian (m.fl.) [Israel-Palæstina – Historie, samfund, religion. Systime \(ebog\)](#)

Jerusalem

Bibeltjekster:

- 1. Mosebog kap. 17: Omskærelse
- 2. Mosebog kap 19: Åbenbaringen på Sinaj
- 2. Mosebog kap. 20 vers 1-17: De 10 bud
- 2. Mosebog kap. 20 vers 8-11 og kap. 35 vers 1-3: Sabbat

Supplerende stof:

Shabbat, den jødiske hviledag. Jødisk informationscenter.

<https://www.youtube.com/watch?v=9VGB48ROhKk> (5:49 min)

Bar/Bat Mitzva - <https://youtu.be/nD-Z741Xbcw> fra Jødisk informationscenter -

<https://joediskinfo.dk/artikler/overgangsritualer>. (3.10 min)

Yndlingshelligdag, fra Jødisk informationscenter. (3:51 min) <https://joediskinfo.dk/vidensbank/yndlings-helligdag>

Book of Exodus Summary: A Complete Animated Overview (Part 1)

https://www.youtube.com/watch?v=jH_aojNJM3E

Jerusalem. DRkultur 2017. instruktør: Daniel Ferguson.

Omfang

Samfundsfag: 6 lektioner a 90 minutter plus 2 x 90 minutter til synopsis

Religion: 6 lek.a. 90 min. samt 180 min stil synopsis

Historie: 6 lek. a 135 min samt 135 min til synopsis.

Samfundsfag

Faglige mål

Eleverne skal kunne:

- anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande
- formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof
- forklare på hvilken måde fagene kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger
- redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng
- reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur
- diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier
- anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af sammenhænge af kulturel og samfundsmæssig art i Danmark i samspil med omverdenen
- sætte religionerne og deres virkningshistorie i relation til udvalgte aspekter af dansk, europæisk og global kultur og tænkning
- undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med brug af begreber samt kvalitative og kvantitative data.

Metode

Eleverne skal kunne:

- kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale
- gennemføre en mindre empirisk undersøgelse
- formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi

Faglige begreber/modeller/teorier

- Forskellige stater i Mellemøsten
- Demokrati vs. autokrati vs. Islam
- Rige vs fattige stater
- Stater vs ikke statslige aktører
- Statslige magtmidler/Israels position i forhold til de forskellige arabiske lande
- Blød magt
- Hård magt
- Smart power

- Virtuel power
- Politiske partier i Israel
- Højre-venstre skala
- Palæstinensiske grupper
- Hamas
- Fatah/PLO
- Islamisk Jihad
- Det politiske system
- Knesset
- Præsidentens rolle/magt
- Premierministerens rolle/magt
- Multipartisystem og koalition
- Basic laws
- Religionens betydning
- Hvem kan (ikke) stemme?
- Hvem er venstrefløjen og hvem er højrefløjen i Israelsk politik?
- Frihedskæmper eller terrorist
- Oprørsmodellen
- Terror
- Definitioner
- De tre grundformer

Historie:

- Aktør/strukturanalyse
- Forståelse for imperialismen og andre landes engagement i Israel/Palæstina
- Viden om årsager til konflikten samt dens historiske forløb
- anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande
- formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof

- –forklare på hvilken måde fagene kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedens større problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger
- –redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng
- –reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur
- –diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier

Religion

- Disponere en skriftlig fremstilling af et religionsfagligt stof og anvende elementær religionsfaglig terminologi
- redegøre for væsentlige sider af yderligere én større, nutlevende religion med en længere historie og global betydning og udbredelse
- karakterisere og analysere forskelligartede materialer med anvendelse af religionsfaglige begreber
- karakterisere og analysere religiøse og ikke-religiøse synspunkter, herunder etiske, og aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans med anvendelse af både indefra- og udefra-perspektiver
- karakterisere og analysere væsentlige problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og nutidige samfund i en global kontekst, samt anvende
- religionsfaglige tilgange til bedre at forstå og håndtere aktuelle problemstillinger og konflikter
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

Væsentligste arbejdsformer

Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

- Tavleundervisning
- Kursistoplæg
- Gruppearbejde
- Forløbet er afsluttet med synopsis træning og fremlæggelser
- CL øvelser

Titel 3	Fællesfagligt forløb: USA
Indhold	<p style="text-align: center;">Samfundsfag</p> <p>Kernestof</p> <p><u>USA. Historie, samfund, religion</u> kapitel 2</p> <ul style="list-style-type: none">• identitetsdannelse og socialisering• Sociale og kulturelle forskelle• -politiske partier i Danmark /USA og politiske ideologier• -politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund, herunder ligestilling mellem kønnene• -politiske beslutninger i Danmark i en global sammenhæng• velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund• kvantitativ og kvalitativ metode. <p>Ideologier Klassis og økonomisk liberalisme Luk samfundet op Ideologier: konservatisme - Luk samfundet op Ideologier: Socialisme og kommunisme - Luk samfundet op</p> <p>Politiske partier og ideologier</p> <p>Magtens tredeling Hvorfor er magten delt i tre?</p> <p>Det amerikanske valgsystem</p> <p>Detektor: Forstå det amerikanske valgsystem Udland DR</p> <p>https://www.dr.dk/nyheder/udland/valg-i-usa/explainer-saadan-fungerer-usas-valgmandssystem</p> <p>Det danske valgsystem</p> <p>https://samfundsfag.dk/begreber/politik/politiske-partier/molins-model/></p> <p><https://samfundsfag.dk/begreber/politik/politiske-partier/kaare-stroems-model/></p> <p><https://samfundsfag.dk/begreber/politik/politiske-partier/kaare-stroems-model/></p> <p>https://samfundsfag.dk/begreber/politik/politiske-partier/downs-model/></p> <p>Supplerende materiale</p> <p>https://www.dr.dk/nyheder/udland/grafik-saadan-minder-de-danske-partier-om-republikanerne-</p>

[og-demokraterne](#)

<https://www.statista.com/statistics/219643/gini-coefficient-for-us-individuals-families-and-households/>

<https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/arbejde-og-indkomst/indkomst-og-loen/indkomstulighed>

<https://www.vive.dk/da/nyheder-og-debat/danmark-er-blevet-mere-ulige-men-det-er-fordi-vi-faar-flere-studerende-og-pensionister-kx0572zl/>

<https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=46843> Faglige mål

Henry vokser op i et af USA farligste postnumre

MitCFU (hval.dk)

<https://dqydj.com/income-by-race/>

<https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/bagtal/2022/2022-06-13-fakta-indkomst-formue>

Pew Research Center – syn på ulighed

<https://videnskab.dk/kultur-samfund/danskerne-undervurderer-uligheden-det-gaelder-baade-rig-og-fatt>

<https://www.venstre.dk/nyheder/venstre-gar-i-regering>>

<https://www.dr.dk/nyheder/politik/analyse-ellemanns-skaebnesvangre-valg-fire-argumenter-og-imod-regeringsdeltagelse>>

<https://www.dr.dk/studie/samfundsfag/den-universelle-velfaerdsmodel>

[Lægehjælp og hospitalsbesøg i USA - Roadtrips i USA & Canada \(renefrederiksen.dk\)](#)

Joe Bidens indsættelsestale analyseret ord for ord – tv2nyhederne.

45% of Americans Say U.S. Should Be a 'Christian Nation'. Fra

<https://www.pewresearch.org/religion/2022/10/27/45-of-americans-say-u-s-should-be-a-christian-nation/>

USA's højesteret fjerner føderal ret til abort. Fra www.jp.dk 24.06.2022

Historie:

Hansen, Thor Banke (m.fl.). *USA - historie, religion og samfund*. Systime. Kap. 1.1 - 1.8.

Kilder:

- Allan Ahle: Den amerikanske borgerkrig. Systime, 2001. s. 17-19.
- Barack Obamas sejrstale som præsident 2012 (Uddrag)
- **Duck And Cover (1951) Bert The Turtle.**
<https://www.youtube.com/watch?v=IKqXu-5jw60>
- Reklame for atom-let (1945) - <https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/atompulver-atomerne-som-salgstrick-1945>

	<p>Supplerende:</p> <ul style="list-style-type: none">- USAs Historie, episode 9. Renny Bartlett. 2011. (45 min) DR.- Reklame for atom-let (1945) - https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/atompulver-atomerne-som-salgstrick-1945 <p>Religion</p> <p>So F***ing Special i USA: Religion, 2013. DR. https://www.dr.dk/undervisning/mediaitem/urn:dr:mu:programcard:52d919116187a21a58a26cbf</p> <p>Hansen, Thor Banke (m.fl.). <i>USA - historie, religion og samfund</i>. Systime. Kap 3: Religion i Amerika. (hele kapitlet)</p> <ul style="list-style-type: none">• Tekst: Jerry Falwell: Ronald Reagan ærede Gud. <p>Kildetekster:</p> <ul style="list-style-type: none">• John Winthrop om New England. Tekst 8. Fra: <i>Kristendom og protestantisk fundamentalisme i USA</i>.• 5. Mosebog kap. 30 v. 15-20• Mikas bog kap. 4 v.1-5• Matthæus evangeliet kap 5. 13-16.• 1. Mosebog kap. 1 til kap. 2 vers 4: Verdens skabelse• 1. Mosebog kap. 2 vers 4-25: Adam og Eva• 1. Mosebog kap. 3: Syndefaldet og uddrivelsen af Edens have• Matthæusevangeliet kap. 5-6 v.15: Bjergprædiken• Marie Krarup: Den syriske flygtning er ikke min næste: http://www.kristendom.dk/hvem-er-min-naeste/den-syriske-flygtning-er-ikke-min-naeste• Kim Hartzner: Svar til Marie Krarup: den syriske flygtning er også min næste http://www.kristendom.dk/hvem-er-min-naeste/svar-til-marie-krarup-den-syriske-flygtning-er-ogsaa-min-naeste• Lukasevangeliet kap. 10 vers 25-37: Lignelsen om den barmhjertige samaritaner
Omfang	Samfundsfag: 7 lektioner c 90 minutter plus en lektion af 90 minutter til synopsis. Religion: 6 lek.a. 90 min. samt 180 min stil synopsis Historie: 12 lek. a 90 min samt 180 min til synopsis.
Særlige fokuspunkter	<p style="text-align: center;">Samfundsfag</p> <p>Faglige mål</p> <p>Eleverne skal kunne:</p>

- anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande
- formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof
- forklare på hvilken måde fagene kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger
- redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng
- reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur
- diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier
- anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af sammenhænge af kulturel og samfundsmæssig art i Danmark i samspil med omverdenen
- sætte religionerne og deres virkningshistorie i relation til udvalgte aspekter af dansk, europæisk og global kultur og tænkning
- undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med brug af begreber samt kvalitative og kvantitative data.

Metode

Eleverne skal kunne:

- kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale
- gennemføre en mindre empirisk undersøgelse
- formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi

Faglige begreber/modeller/teorier

- USA opbygning
- Føderale niveau
- delstatsniveau
- Ulighed og forklaringer der på
- Indirekte strukturel racisme
- Gini koefficient
- Integrationsformerne
- Assimilation, pluralistisk integration og segregation
- Disintegration - marginalisering - integration i samfundet - disintegrationsprocesser <> integrationsprocesser
- Politiske partier i DK og USA
- Ideologier

- Socialisme, konservatisme og liberalisme
- Værdi og fordelingspolitik
- Downs model
- Molins model
- Kåre Strøms model
- Valgsystemerne
- Winner takes all
- Forholdstals valg
- Magtens tredeling i DK <> USA
- Velfærdsmodellerne
- Residuale
- Universelle
- Selektive model

Religion

- kristendom, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer, herunder både nutidige og klassiske tekster
- etiske, herunder religionsetiske, problemstillinger
- religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid
- religionsfaglige metoder.
- Ninian Smarts syv dimensioner.
- Podemann Sørensens analyse model for overgangsritualer.
- Analysemodel til tekstanalyse.
- religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid
- Civilreligion

Historie:

- nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til i dag, herunder forskellige typer af årsagssammenhænge og periodiseringsprincipper
- reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur
- styreformer i historisk og nutidigt perspektiv
- ideologiernes kamp i det 20. århundrede
- historiefaglige metoder

Faglige fokuspunkter:

- Historiebrug
- Civilreligion
- ”Den gamle Verden”

	<ul style="list-style-type: none">- ”Den nye verden”- Kolonialisme- Opdagelsesrejsende- Den amerikanske Uafhængighed- Liberalisme- Republikken- Den amerikanske drøm- Frontier og Manifest Destiny- Amerikas rolle i Verden i forbindelse med første og anden verdenskrig- Kold Krig
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde <ul style="list-style-type: none">- Tavleundervisning- Kursistoplæg- Gruppearbejde- Forløbet er afsluttet med synopsis træning og fremlæggelser- CL øvelser

Titel 4	Samfundsfag: Dansk økonomi og velfærd
Indhold	<p>Kernestof</p> <p>Samfundsfag til HF, kapitel 27-33 og 38-39.</p> <ul style="list-style-type: none">• –politiske partier i Danmark og politiske ideologier• –politiske beslutninger i Danmark i en global sammenhæng• velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund• det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter–• kvantitativ og kvalitativ metode. <p>https://denstoredanske.lex.dk/%C3%B8konomisk_ulighed></p> <p>Fra <https://samfc.systeme.dk/?id=234></p> <p>Supplerende materiale</p> <p>Hentet fra: https://fm.dk/media/26878/faktaark_inflation.pdf</p> <p>Hentet fra: https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/arbejde-og-indkomst/arbejdsloese/arbejdsloese-register</p> <p>Hentet fra: https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/oekonomi/nationalregnskab/noegletal-for-nationalregnskabet-bnp</p> <p>Hentet fra: https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=46314</p> <p>AE Udvikling i økonomisk ulighed v2 0.pdf</p> <p>https://data.oecd.org/inequality/income-inequality.htm</p> <p>Danmark Statistik udgivelse: lønforskellen mellem mænd og kvinder skabes blandt de højest lønnede</p> <p>https://samfc.systeme.dk/?id=234></p> <p>Uddrag af liveblog fra www.nyhederne.tv2.dk d. 27. november 2023.</p> <p>Debatindlæg fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, fra oktober 2023: https://www.ae.dk/debatindlaeg/2023-10-finansloven-er-rigeligt-stram</p> <p>Udvikling i arbejdsløshed og inflation – hentet fra Danmark Statistik januar 2024.</p>

Omfang	8 lektioner a 90 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål</p> <p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none">- anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande- formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof- forklare på hvilken måde fagene kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger- redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng-- undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med brug af begreber samt kvalitative og kvantitative data. <p>Metode</p> <p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none">- kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale- gennemføre en mindre empirisk undersøgelse- formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi <p>Faglige begreber/modeller/teorier</p> <ul style="list-style-type: none">- Metode- Kvalitativ- Kvantitativ- Komparativ- De økonomiske mål- Lav arbejdsløshed/høj beskæftigelse- Økonomisk vækst- Lav inflation- Balance på den offentlige saldo- Ligevægt på betalingsbalancen

- Konjunkturer
- Højkonjunktur
- Lavkonjunktur
- Det økonomiske kredsløb
- Økonomisk politik
- Finanspolitik
- Ekspansiv finanspolitik
- Kontraktiv finanspolitik
- Pengepolitik
- Ekspansiv
- Kontraktiv
- Den danske arbejdsmarkedsmodel
- Overenskomster, strejker, lockout, fredspligt
- Social dumping
- Fagforeninger
- Arbejdsløshed og dagpenge/kontanthjælp
- Rational choice teorien
- Den sociale teori om arbejdsløshed
- Flexicurity
- kompensationsgrad
- Ulighed i økonomi
- Bourdieus habitus og kapital begreber
-

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/

Titel 5	Samfundsfag: Ungdomsliv
Indhold	<p>Kernestof</p> <p>Samfundsfag til HF kapitel 1, 3, 5, 6, 8 og 10.</p> <ul style="list-style-type: none">• identitetsdannelse og socialisering• Sociale og kulturelle forskelle• kvantitativ og kvalitativ metode. <p>Fra <https://samfc.systime.dk/?id=220#c809></p> <p>Supplerende materiale</p> <p>https://kognitivpsykologpraksis.dk/terapi/terapi-til-unge/unge-og-sociale-medier-insta</p> <ul style="list-style-type: none">• https://bornsvilkar.dk/100born/• https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingsvalg/haartab-angst-og-soevnmangel-hoejt-tempo-i-samfundet-skaber-oeget <p>https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2022/Sundhedsprofil/Sundhedsprofilen.ashx</p> <p><https://www.kristeligt-dagblad.dk/liv-sjael/forskere-det-er-faktisk-haardere-vaere-ung-i-dag-end-tidligere></p> <p>https://www.sdu.dk/da/sjif/ugens_tal/40_2020</p> <p>a <https://www.berlingske.dk/danmark/unges-daarlige-soevnvaner-haenger-sammen-med-foraeldres-uddannelse></p> <p>https://www.ae.dk/analyse/2018-07-de-fattigste-bar-svaerere-ved-at-bryde-den-sociale-arr</p> <p>https://www.dr.dk/drtv/episode/de-dyre-piger -alt-for-insta_259474</p> <p>Debatindlæg fra www.berlingske.dk 1 april 2022: De unges stressniveau afslører, at der er noget grundlæggende galt i den måde, vi lever på</p>

Omfang	8 lektioner a 90 minutter
Særlige fokus-punkter	<p>Faglige mål</p> <p>anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande</p> <ul style="list-style-type: none">– formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof– forklare på hvilken måde fagene kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger– redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng– undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med brug af begreber samt kvalitative og kvantitative data. <p>Metode</p> <p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none">– kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale– gennemføre en mindre empirisk undersøgelse– formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi <p>Faglige begreber/modeller/teorier</p> <ul style="list-style-type: none">-- Socialisering- dobbeltsocialisering- Primær- Sekundær- Sociale normer- Sociale arenaer- Social ulighed- Bourdieus kapitaler- Social arv- Positiv social arv

- Negativ social arv
- Samfundstyperne
- Traditionelle
- Moderne
- Senmoderne
- Ziehe:
- Kulturel frisættelse
- Formbarhed
- Orienteringsmekanismer
- Rosa
- Accelerationssamfundet
- Giddens:
- Øget refleksivitet
- Udlejring af sociale relationer
- Adskillelse af tid og rum
- Goffmann
- Tabe ansigt
- Ansigts arbejde
- Front stage identitet
- Backstage identitet
-
-
-
-
-

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform /skriftligt arbejde/

Titel 6	Religion: Buddhisme
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p>Religion: Madsen, Lene & Sofie Reimick, kap 6 ”Buddhisme” i <i>Grundbogen til Religion C</i>, Systime - samt alle faktabokse. (Undtaget: Øjenåbner: Buddhismen i Øst og vest, Religionen i spil: Karma i praksis, Religionen i spil: Buddhister og krig) Følgende tekster fra bogen er læst:</p> <ul style="list-style-type: none">- Tekst 3: Arakawa Genki: "de Hellige Skrifers Gode Fortjenester"- Tekst 4: Jørn Borup: Japanere På Pilgrimsfærd- Tekst 5: Buddhistisk Meditation <p>Buddha-legenden (sammenskrivning af forskellige kilder ved Jørn Borup.</p> <p>De fire ædle sandheder. Oversættelse: Chr. Lindtner. Tekstens stammer fra Vinaya Pitaka (1,10)</p> <p>Borup, Jørn. Danskerne er vilde med buddhisme i teorien. Kristeligt Dagblad. 03.04.13.</p> <p>Supplerende:</p> <p>Christian Stadil om Buddhisme: https://religion.systeme.dk/?id=562#c1204</p> <p>Funny Pepsi Commercial - Shaolin Kung Fu: https://www.youtube.com/watch?v=3mmTjzbGtBA</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid 7 x 90 min
Særlige fokus-punkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <ul style="list-style-type: none">- disponere en skriftlig fremstilling af et religionsfagligt stof og anvende elementær religionsfaglig terminologi- karakterisere og analysere forskelligartede materialer med anvendelse af religionsfaglige begreber- karakterisere og analysere religiøse og ikke-religiøse synspunkter, herunder etiske, og aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans med anvendelse af både indefra- og udefraperspektiver

	<ul style="list-style-type: none">- karakterisere og analysere væsentlige problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og nutidige samfund i en global kontekst, samt anvende religionsfaglige tilgange til bedre at forstå og håndtere aktuelle problemstillinger og konflikter- demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>redegøre for væsentlige sider af yderligere én større, nutidige religion med en længere historie og global betydning og udbredelse</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none">- Klasseundervisning med oplæg og dialog.- Pararbejde- Projektarbejde- Gruppearbejde

Titel 7	Religion: Islam
Indhold	<p>Religion: Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p>Kernestof:</p> <p>Madsen, Lene & Sofie Reimick, Kap 4: ”Islam” i <i>Grundbogen til Religion C</i>, Systime</p> <ul style="list-style-type: none">• Foruden kapitlets fremstilling og faktabokse, har holdet læst tekst 3 ”Fortællinger om Muhammed åbenbaringer” og tekst 4 ”Sura 1, v. 1-7”. <p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none">- Al-Hassans beretning om Muhammads himmelrejse.- Sura 2 v.184-185+187, Sura 22 v. 27-30, Sura 2 v. 196, Sura 37 v. 35. Sura 107 v. 13, Sura 59 v. 7, Sura 48 v. 29, Sura 12 v. 38, Sura 10 v. 90, Sura 5 v. 6 og Sura 4 v. 103.- <i>Uddrag fra sura 2 (Koen) og sura 3 (Amrams slægt), Koranen. Oversat af Ellen Wulf. Forlaget Vandkunsten, 2006.</i> https://horisontc.systime.dk/?id=c1179 Sura 2 v. 190-192. og Sura 3 v.95-97.- Akdogan, Yildiz. ”Fra gæstearbejder til muslim”. <i>Kronik, Information</i>. 23.08.2011. <p>Supplerende materiale:</p> <p>Gardner, Robert H. ”Empire of faith”. PBS part 1. 2000. https://www.youtube.com/watch?v=PF6VPZsHDZQ</p> <p>Sneaking a Camera into Mecca to Film Hajj: The World's Largest Pilgrimage with Suroosh Alvi. https://www.youtube.com/watch?v=q7q_LcqbvKI (15 min)</p> <p>Uddrag fra artiklen ”Demokratisk muslim: Praktiserende muslimer kan ikke være demokrater” (<i>Berlingske</i> 1. april 2006) Artiklen omhandler en af medstifterne af Demokratiske Muslimer, Kamran Tahmasebi”</p> <p>Uddrag fra <i>Danske Verdensreligioner - Islam</i> om ”det Islamiske Trossamfund” (s. 52) udtalelserne er fra den daværende leder, Abu Laban.</p>

	Uddrag fra Hizb ut-Tahrirs mål Uddrag fra ”Kritiske Muslimers Manifest”
Omfang	9 x 90 min.
Særlige fokus-punkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression <ul style="list-style-type: none">• islam, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer, herunder både nutidige og klassiske• viden om faget identitet og metode• religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid• ritualanalyse
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde <ul style="list-style-type: none">- Tavleundervisning- Kursistoplæg- Gruppearbejde- Forløbet er afsluttet med synopsis træning og fremlæggelser- CL øvelser

Titel 8	Historie: fra krig til krig
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p>Bryld, Carl-Johan. Verden efter 1914 – i et dansk perspektiv. Systime. Kap 2. Første verdenskrig.</p> <ul style="list-style-type: none">- Kap. 2: Første verdenskrig – ”Storpolitik i Europa”. ”Krigsudbruddet1914” "Krigens forløb - og dens omkostninger" og " Hvordan blev krigen udkæmpet?" med underkapitler.- Kapitel 4 ”Krisen i tridverne” med underkapitler.- Kapitel 5 "Anden Verdenskrig" med underkapitler - spring tekstbokse og arbejdsspørgsmål over. I finder kapitlet i "Verden efter 1914"- Kapitel 6: følgende: ” Fra samarbejde til konfrontation 1945-47” <p>Kilder fra bogen:</p> <ul style="list-style-type: none">- ”Østrig-Ungarns ultimatum”- Hverveplakater nr. 2, 4, og 5. https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=983- Versaillesfreden- Nazistpartiets program, 1920- Antisemitisk billedbog, 1936- Potsdamaftalen august 1945 <p>Øvrige kilder:</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Théodore Botel. ”Chansons de Route”, Paris 1915. Oversat af Vandemar Rørdam (ber moderne gengivet). ”Siden” – Digt.</i>- Hitler, Adolf 1927. <i>Min kamp</i>, 8. oplag (1999). København: Jørgen Paludans Forlag, s 188.- Chamberlains radiotale til det engelske folk 27. september 1938- Intro til Triumph des Willens (1935) https://www.youtube.com/watch?v=6uVrO5d6KU (5 min)- Der Ewige Jude (1940) bestilt af propagandaminister Josef Goebbels. (8 min)- <p>Supplerende materiale</p> <ul style="list-style-type: none">- Uddrag af fredstraktaten med Tyskland 28. juni 1919- https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=406>- Wilson's 14 punkter- https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=409>- Clemenceaus holdning- https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/index.php?id=405>- Den tyske repræsentants tale ved traktatforelæggelsen- https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=404>- Tysklands afståelser ifølge Versaillestraktaten- Fra <https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=403>

	<ul style="list-style-type: none">- Christmas Truce of 1914, World War I - For Sharing, For Peace. https://www.youtube.com/watch?v=6KHoVBK2EVE- Første Verdenskrig kan stadig slå ihjel - se slagmarkerne 100 år efter. TV2 d. 9.nov 2018. https://nyheder.tv2.dk/udland/2018-11-09-foerste-verdenskrig-kan-stadig-slaa-ihjel-se-slagmarkerne-100-aar-efter- verdenskrigs gru fortalt med 25 fantastiske fotos. Af Søren Dalager Ditlevsen. 11. nov. 2018. https://www.dr.dk/historie/webfeature/foerste-verdenskrig-billeder- World War II (short version) - https://www.youtube.com/watch?v=AUXluYHFgBE- Duck And Cover (1951) Bert The Turtle. https://www.youtube.com/watch?v=IKqXu-5jw60
Omfang	Anvendt uddannelsestid 9x135 min
Særlige fokuspunkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression <ul style="list-style-type: none">• Første verdenskrig og den betydning• Mellemkrigstiden i udvalgte lande (Tyskland, USA, Italien og Rusland)• Hvordan ideologierne forskellighed fik betydning for udviklingen i perioden• NSDAPs magtovertagelse i Tyskland og konsekvenser deraf• Danmark under besættelsen Faglige mål <ul style="list-style-type: none">• anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande• –formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kerne-stof• –forklare på hvilken måde fagene kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedsnære problemstillinger, herunder professionsrettede problemstillinger• –redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng• –reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur• –diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier• –anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af sammenhænge af kulturel og samfundsmæssig art i Danmark i samspil med omverdenen <ul style="list-style-type: none">• Metode• Eleverne skal kunne:• –kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materia-

	<p>letyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale</p> <ul style="list-style-type: none">• –gennemføre en mindre empirisk undersøgelse• –formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi• argumentere for et synspunkt på et fagligt grundlag og kunne indgå i en faglig dialog• –kunne indgå i en demokratisk debat og diskutere konsekvenserne af forskellige synspunkter.
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none">- Tavleundervisning- Kursistoplæg- Gruppearbejde- Forløbet er afsluttet med synopsis træning og fremlæggelser- CL øvelser

Titel 9	Historie: dansk historie og identitet
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p>Kernestof:</p> <p>Bryld, Carl-Johan. Grundbog til danmarkshistorien. Systime</p> <ul style="list-style-type: none">-Kapitel 2 "Vikingetiden"- Kapitel 6 «Den Danske revolution». <p>Historien om Danmark: Vikingetiden. DR. Se https://www.dr.dk/drtv/episode/historien-om-danmark -vikingetiden 145565 (59 min)</p> <p>Periodisering. Thiedecke, Europa i støbeskeen, 2005, s. 7-9</p> <p>Historiebrug – hvad er det? https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/historiebrug</p> <p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ibn Fadlan om vikingernes (ar-rus') skikke ca. 922- Svenske vikinger i Rusland. Bjørn Matsen og Ole Bjørn Petersen, <i>Vikinger. Indsigt og udsyn</i>, 2006, s. 47-48- Engelsk beretning om det første vikingeangreb. Niels Lund, <i>De hærger og brænder</i>, 1993, s. 13- Angelsaksisk årbog om angrebet på Lindisfarne 793. Bjørn Matsen og Ole Bjørn Petersen, <i>Vikinger. Indsigt og udsyn</i>, 2006, s. 26- Widukind om Haralds overgang til kristendommen https://grundbogtil danmarkshistorien.systime.dk/?id=83- "Der er et Yndigt Land" af Adam Oehlenschläger, 1819- "Vi vandt i dag" Nik og Jay, https://www.youtube.com/watch?v=2bijAZDGIb0- Valgplakater fra folkeafstemningen i 1920. Vågn op og stem. https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/genforeningen-1920/- Plakat fra DNSAP's Landsstævne 1938. Kilde: Danmarks Designmuseum. https://natmus.dk/museer-og-slotte/nationalmuseet/undervisning-paa-nationalmuseet/undervisningsmaterialer/ungdomsuddannelserne/danmarks-oldtid/elevopgaver/vikinger-og-nazismen/- Lorenz Frølich i 1877, lavet i forbindelse med en konkurrence om at lave historiske billeder og illustrationer til folkeskolen, såkaldte anskuelsestavler (<i>Fædrelandshistoriske Billeder</i>, 1879).- H. C. Andersen, <i>Danmark mit fædreland</i>. H.C. Andersens sang blev skrevet i 1850 under treårskrigen og blev trykt første gang i avisen <i>Fædrelandet</i> d. 5. marts samme år.- Engelsk beretning om det første vikingeangreb. Oversættelse fra: Lund, Niels. <i>De hærger og brænder</i>, 1993. s. 13.- Angelsaksisk årbog om angrebet på Lindisfarne 793. Oversættelse fra: Matsen, Bjørn og Ole Bjørn Petersen. <i>Vikinger, Indsigt og udsyn</i>. 2006. s. 26.--

	<p>Supplerende:</p> <p>Monty Python's Life of Brian - What Have The Romans...? https://www.youtube.com/watch?v=p-fRo5-p9hE</p> <p>Vikingerne Kort fortalt. https://www.dr.dk/nyheder/kultur/historie/vikingerne-kort-fortalt</p> <p>Vikings. Sæson 1, episode 6. "Burial of the dead". (21-34 min)</p> <p>Farvel til vikingetiden? Kampen om historien. 18.04.2023. https://www.dr.dk/lyd/p1/kampen-om-historien/kampen-om-historien-2023/kampen-om-historien-farvel-til-vikingetiden-11032315162</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid 10x135 min med til til historieopgaven
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>I dette forløb har vi arbejdet med følgende kernestof: <i>dansk historie og identitet, historiebrug, historiefaglige metoder, årsagssammenhænge og periodisering.</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Samfundet i vikingetiden herunder kongemagten (hvad kendetegnede vikingetidens samfund?)- Vikingetogterne (forudsætninger og baggrunden for togterne)- Overgangen til kristendommen - da vikingerne blev kristne (hvad ligger til grund for kristendommens indførelse?)- Nationalromantikken- Den Danske revolution.- Årsagerne til at vikingerne et symbol og en del af den danske identitet <p>Endvidere fokus på historiebrug - hvad er historiebrug? Forskellige former for historiebrug og hvad er formålet med at anvende vikingetiden i nutidens samfund?</p> <p>I forhold til den historiefaglige metoder har der i undervisningen arbejdet med kildekritisk analyse. "</p> <p>Træning i og selve skrivning af historieopgaven.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde
	<ul style="list-style-type: none">- Historieopgaven- Tavleundervisning

	- Kursistoplæg- Gruppearbejde- Forløbet er afsluttet med synopsis træning og fremlæggelser- CL øvelser